

200.

Suhtkiri

kroonu metsawahtidele,

wäljafirjutatud 3 juunil 1860 aastal

Kõigekõrgemalt kinnitatud metsawahtide
seadusest.

H. LEOKE SE
ARHIIV-RAAMATUKOGUST

Niias, 1896.

Trükitud L. Blankensteini trükimajas Weberi-uulitsas № 13.

Печатано по распоряж. Управленія Госуд. Имуществъ
въ Прибалтійск. губерніяхъ.

Metsawahile № 40 piirkond *Nädala*

Lõuland kubermangus III *Põlva* metsakonnas

Metsawaht № saab aastaspalka rbl. kop.

Selles summas:

Rahaga rbl. kop.

Marga *19, 75* desjätini — ruut fülda, ära

tafjeeritud rbl. kop.

..... piirkonna metsawahil on kronu

püüs ja rinnamärk №

Metsawahil nimi ja seisus.	Mõisal ameti- tise pandub.	Mõisal ameti- lah'i lastud.
-------------------------------	-------------------------------	--------------------------------

<i>Metsawahil</i>	<i>1876</i>	
-------------------	-------------	--

Finnitatud kroonumaade
ministri herralt 7-mal septem-
bril 1869 aastal.

J u h t k i r i

kroonu metsawahtidele, väljakirjuta-
tud 3 juunil 1860 aastal Kõige-
förgemalt finnitatud metsawahtide sea-
dusest.

Üleüldised met-
sawahi ameti
kohused.

§ 1. Metsawahi hoiu alla usalda-
takse üks tükk metsa, mida nimetatakse
piirkond.

§ 2. Metsawaht peab oma ülemate
seaduslikud käsud täitma, mis teenistuse
asjadestse puutuvad.

§ 3. Peab oma piirkonna piirid
tundma, ei tohi neid mitte kinni kaswada
lasta. Peab walwama, et rajad ja raja-
märgid terwed seisawad. Wanadest ja
rikkiläinud piirimärkidest (kupitsad ja pos-
tid) peab kohe oma ülemale teatama, kes
neid uuendada lasseb; niisamuti peab ta
järele waatama, et kronou aiad, kraamid,
kanalid, sillad j. n. ed. rikutud ei saa.
Metsaülema käsul peab metsas puuseem-
nete korjamisel, metsakülimisel ja istuta-
misel töö järele waatajaks olema.

§ 4. Võimalikult alati peab ta oma piirkonda läbi vaatama, iseäralikult neid kohtasid, kus metsawargust karta on, ehk muid seadusevastalisi tegusid, ehk ka metsapõlemist.

§ 5. Ilma metsaülema seadusliku kirjaliku käsutähta ei tohi lubada: puid roiuda, wäljavedada, puid märkida, karja metsa lasta, küti ametit pidada, kalu püüda, mesilaste aedasid seada, mesipuid (kusalid) puudesse panna, sawi vedada, kiwa, pähklaid, puu seemneid, marju ja seeni korjata ja n. ed.

Rohused, mis
puu raiumise
juures tähele
panna tulewad

§ 6. Peab järele vaatama, et keegi metsa ei raiu ega puutu ilma trükitud kirjaliku käsutähta, mis seadusliku wormi järele on tehtud. Käjutähed peawad alali hoitud saama, ni et neid metsa rewideerimisel võib näha saada.

§ 7. Peab järele vaatama, et metsa materjali arwu järele ostjad (süldade kaupa) mujalt ei raiu, kui säält, kus pilett lubab, ja nimelt nii palju ja seda seltsi, kui lubatud on. Peab seda nõudma, et raiutud metsamaterjal seatud kohale saab wälja weetud: puud täielikkudes süldades hinna järele, mitte segi mitmet seltsi; palgid, latid, teibad j. n. e. sortide järele wirnadesse, nii et neid lugeda kerge saab olema. Nii moodi lautud metsa materjali ei tohi enne ülewaatamist —

metšaülema, ehk temalt saadetud teise ametniku poolt, — ära lasta wedada. Metsamaterjali mõetmise juures kirjutatakse äft, sellele paneb metsawaht, kes juures oli, oma nime alla. Niine, koore ehk tohiku kiskujatele, tõrwaajajatele ja saani jalakste tegijatele peab järele waatama, et nemad selleks ainult puid tarwitawad, mis metšaülema poolt selleks lubatud on. Tuleb järele waadata, et metša tükkide ostjad piiridest raiumisega üle ei lähe, ega keelatud puid ei raiu, nagu seemnepuid, — need olgu alati kas ära tembel-
datud, ehk muidu märgitud.

§ 8. Pääle piletis üles tähenda-
tud tähtaja ei tohi lubada metša raiuda. Pileti järele raiutud puumaterjal peab metšaülema poolt näidatud teesid mööda
wälja weetama, aga mitte pääle tähtaja.

§ 9. Hoolt on kanda, et metša ost-
jad puude ladwad ja oksad ära kasirwad
finna, kuhu metšaülem nõuab. Kus seda
ei nõuta, jääb ei tohi mitte lubada, et
riisu metsateede pääle maha jäetakse, ega,
et jõed, ojad, järwed, tiigid, metsalagen-
dikud ehk obrokutükid risuga saawad täi-
detud. Üleüldiselt peab järele waatama, et
metša ostjad kõik ostutingimised täidawad.

Tähelepane-
mised metša
karjade käimise
juures

§ 10. Karjasid ei tohi metša lasta
ilma metšaülema piletitä; selle juures peab
tähelepanema, et mitte karjas enam loomi

ei ole kui piletis ülestähendatud, ja et iga feltsi loomade arv piletiga ühte käib. Kari võib ainult neis kohtades käia, mis piletis übestähendatud, kuni piletis määratud tähtjani. Kõvasti on selle üle walwata, et karjad noores metsas (kuni 15 aastani), istandustes ehk külmatud metsades ei käi, ja et korralised usalduse wäärilised karjased on. Dmal wolil metsas käiwate karjade kohta, ehk kui piletiga käiwad karjad lubatud kohtadest wälja on läinud, peab metsawaht kohe metsaülemale teatama, kes seaduse üleastujatelt kahju-
tasumist nõuab.

Tähelepane-
mised jahti
asjus.

§ 11. Metsawaht peab järele waa-
tama, et kütid sel ajal, sääl kohal ja
nõnda wiisi jahti peawad, ning üksi nende
loomade pääle, kes piletis ülestähendatud
on. Ei tohi lubada: 1) Mürgiga (kih-
tiga) loomapid püüda; 2) iselaskwaid püs-
ijid, lõksusid ja muid püüdmise asju üles-
seadida; 3) mitte lubada teede äärde, ehk
läbikäidawates kohtades püügiaukusid kae-
wata, ei tohi ka püüdmisel midagi tarwi-
tada, mis inimestele, loomadele, ehk met-
sadele kudagi kahju võib tuua: 4) ei tohi
lindusid wõrkudega, paeltega, ehk sarjaga
püüda; 5) ei tohi linnupeši rikkuda, mune
korjata j. n. ed.

Soolekandmine
metsapõlemise
juures.

§ 12. Tule tegemise juures tuleb
tähele panna, et tuld mitte ligidamale

fui 2 jülda, nii hästi toorest metsast, kui raiutud puudest ei tehtaks. Tuli ei tohi faugemal kui kaks jülda teest ehk kaldast olla, tule koht peab enne heintest, lehtedest ja kõigest rijust puhastatud saama, ja pääle tarwituse peab tuli ära kustutatud saama. Süsa, potašhi, tõrwa ja tõkatit võib ainult säääl põletada, kus metsaülem lubab.

§ 13. Tuld wõiwad metsas teha, § 12 tähelepannes ainult järgmistel kor- dadel: 1) Töömehed ja karjased, kes walit- suse lubaga metsas ehk selle ligidal töö- on; 2) teekäijad, reisijad, loomade ajajad; 3) jõe pääl sõitjad, puid wees alla ajajad, kui metsa kohal seisatawad. Suurte tuulte ja põuaajal ei tohi sugugi lubada, metsas ega metsa ligidal tuld teha. Nimetatud ajal on waja isiäranis hoolt kanda, et tuli kusagilt metsa ei pääse.

§ 14 Lubatud maa pinna puhas- tamine tulega rohust (heina kulust), kan- dudest ja kõigest rijust, ülepää kõik metsas tulega tehtawad tööd võib lubada järg- mistel tingimistel: 1) peab metsawahile enne seda teatama; 2) põletatava koha ümber peab kraaw kaewatud saama, ehk ümberringi adraga waud aetama, nii et tuli metsa minna ei saa; 3) nii sugustel kohtadel peawad inimesed labidatega, pan- gedega ja wihtadega alati walmis olema, ka wesi olgu käepärast; — öö ajaks peab

waht juurde jääma. Metsa tükkide ostjatel on iseäralised tingimised tule kohta, need on nende kontraktides ülestähendatud.

§ 15. Kui metsas tuli on lahti pääsnud, siis peab metsawaht kõigest jõuust katsuma, ise lähemate metsawahtide ja rahwa abiga tuld kustutada. Metsapõlemisest andku metsawaht kohe teiste metsawahtide läbi oma metsaülemadele teada. Tule kustutamiseks peab rahwast appi kutsuma kuni 10 wersta kauguseni; kus külasid weidi, jäl kuni 25 wersta kauguseni tulest cemal.

Metsa kaits-
misest margabe
est.

§ 16. Kui keegi metsas ilma pile-
tita metsa raiub, ehk midagi metsast ära
wiib, siis peab seda kohe metsaülemale
teatama. On metsawaras metsawahile tund-
mata, siis tarwis teda kaasa kutsuda, kuni
ligimasse külasse, kus teda tuntakse. Kui waras
kaasa ei tule, siis mingu metsawaht temale
järele kuni külasse, jäl seletagu asja
kümnikule ja kirjutagu warga nimi üles.

§ 17. Kui metsawaras on enne
metsawahi juurde saamist ära põgenenud
kannu mant, siis peab katsuma talle jälgi
mööda järele minna, ehk walmis raiutud
puude juures wahtida. Sest juhtumisest
aga metsaülemale teatada.

§ 18. Ameti tallituste juures võib
metsawaht püsfi ehk muud kaitseriista
ainult enda kaitsmises tarwitada järgmi-
sel põhjusel: 1) Kui metsawargad ei taha
metsawahiga ühes tulla, hakkawad met-
sawahi kallale tükkima wihaga ja ahwardu-

sega, siis peab nendele vastu hüüdma, et nad taganeks, neile meelde tuletama, et metsawaht oma ametikohust täidab. Kui nad pääle selle metsawahti rahule ei jäta, teda järele kiisawad ja metsawahil wõimalik ei ole neist lahti pääseda, nähes, et tema elu kallale kiputakse, ehk teda peksta tahetakse, siis on tal omas hädas luba püssi ehk muu riistaga ennast kaitsta.

b) Kui metsawaht tundmata metsawargade järele käib, et nende nimesid teada saada, ja wargad tema kallale hakkawad kippuma, siis wõib nagu üteldud, neile vastu hakata.

c) Kui metsawahi pääle keegi äkitselt tüki, et teda tappa, wigastada ehk peksta, siis on luba ennast kaitsta kuda aga saab (Metsaseadus, § 198.)

§ 19. Metsawahid wõiwad metsaülesema käsul ainult häda korral püssi tarwitada: a) mõrtsukaid taga ajades, kui seda politsei nõuab; b) kui wägivaldsel kombel inimesed metsa raiuma tulewad, selle juures ennast püssiga kaitsewad; c) ennast kaitstes, kui metsawargad juurema jõuga metsawahtide pääle kipuwad; d) ennast kaitstes, kui tagaetawad metsawargad ja wägivaldselt metsaraiujad temale pääle tükiwad, et neid rahuli jäetakse. (Metsaseadus § 197).

§ 20. Kui metsawaht omas ametis ilma iseäralise hädata püssiga seaduse üleastujat haawab ehk tapab, siis langeb ta

ise Rukhtluse seaduse põhjusel wastutamise alla. (jääl jamas § 199).

§ 21. Kui omal wolil metsaraiuja puudega ära jõidab, siis tarwis talle järele minna, walla-ametnikuga puud tema käest ära wõtta ja ametnikule hoida anda ning metsaülemale asja teatada. Kui on põhjust arwata, et warastatud puud mõnes talus on, siis on tarwis walla-ametnik kutstuda ja temaga talud läbi otsida. Sama walla-ametnikuta ei wõi majade läbiotsimist ette wõtta.

§ 22. Teadaandmised ameti talitustes metsaülemale wõib metsawaht anda kas suusõnal, kirjalikult postiga, teiste metsawahitudega, ehk ka erainimestega, kuida temal aga parem on. Metsawargustest, ehk ka muudest seaduste üleastumistest peab kirjalikult teatama, kui metsawaht kirjutada oskab. Kirjalikudes teadaandmistes ei ole tarwis kirja wormi pääle waadata, peab aga hoolt kandma, et asi selgesti ja täielikult seletatud saab.

§ 23. Metsawahil on ära keeldud, niijama tema perekonnal ja tema majaanikkudel puutööd teha ja metsaga kaubelda.

§ 24. Kui metsades põgenenuid ehk muud kahtluse alused inimesi näha on, siis peab seda walla-ametnikkudele teada andma ja politsei nõudmisel aitama neid

siini wõtta.

RIIKLIKASAMATUKOBU
ARI

— KOS —

Ar 896
Juttkini
70766

